

Nr 18

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av väckta motioner angående hundskatten.

(1:a avd.)

Till bevillningsutskottet har hänvisats följande inom riksdagen väckta, av utskottet till behandling i ett sammanhang upptagna motioner, nämligen

1) de likalydande motionerna I: 312 av herr *Blomquist m. fl.* samt II: 421 av herrar *Regnéll* och *Rubin*, vari hemställts,

a) att bestämmelserna i förordningen angående skatt för hundar måtte ändras dithän att kommun skall äga rätt att differentiera hundskatten efter hundens användning och med beaktande av bostadsplatsen, samt

b) att vederbörande utskott måtte utarbeta vederbörlig författningstext; ävensom

2) de likalydande motionerna I: 572 av fru *Elvy Olsson* och II: 743 av herr *Westberg*, vari hemställts, att 4 § förordningen angående skatt för hundar erhåller följande tillägg: »För hund tillhörig ålders- eller förtidspensionär kan skattebeloppet nedsättas under det eljest fastställda.»

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för de i motionerna framställda yrkandena, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionerna I: 312 och II: 743.

Gällande bestämmelser m. m.

Enligt 1 § förordningen den 17 maj 1923 (nr 116) angående skatt för hundar skall för varje hund årligen erläggas hundskatt till kommunen. Skatteplikt föreligger dock icke för hund, som ej uppnått en ålder av tre månader, för hundar, som lapparna använder för renskötseln, för krigsmakten tillhörig tjänstehund eller för enskild person tillhörig hund så länge den efter godkänd tjänstedressyr på grund av särskild förbindelse skall hållas till krigsmaktens förfogande. Ej heller föreligger skatteplikt för hund, som enligt 12 § lagen om djurskydd används för vetenskapligt eller därmed jämförligt ändamål, för utbildad ledarhund för blind, eller för hund, som tillhör tjänsteman vid främmande makts härvarande beskickning eller lönade konsulat. Medel, som till kommunen inflyter i hundskatt, må för kommunens behov användas på sätt som kommunen bestämmer. Hundskatt skall erläggas till den kommun, där hunden stadigvarande in-

nehas (2 § 1 mom.). Skattskyldig för viss hund är den person, som stadigvarande innehar hunden, när skatteplikt inom kommunen för året inträder (3 §). I fråga om skattens belopp stadgas i 4 §, att skatten skall av kommunen bestämmas lika för varje hund samt utgöra lägst tio och högst sjuttiofem kronor för kalenderår. Enligt 5 § skall skattskyldig under januari månad varje år till vederbörande kommunala uppbördsmyndighet skriftligen anmäla de hundar för vilka skatteplikt vid ingången av året föreläggat. Anmälan skall även ske beträffande vissa skattefria hundar. Över de hundar som anmälts skall föras särskilt hundskatteregister med uppgift tillika om hundens innehavare och, i förekommande fall, om skattefrihet.

Vid 1965 års riksdag hemställdes i en till bevillningsutskottet hänvisad motion, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning angående rätt för kommun att besluta om olika skattesatser för hundar inom olika delar av en och samma kommun. I sitt av riksdagen godkända betänkande nr 15 avstyrkte utskottet bifall till motionen. Utskottet anförde bl. a., att den i motionen förordade skattedifferentieringen skulle strida mot gängse principer för kommunal utdebitering, och att den enkla debiteringen av hundskatt genom en sådan åtgärd skulle försvåras och medföra ökade kostnader.

Motionerna

I *motionerna I: 312* och *II: 421* anför motionärerna huvudsakligen följande. Bestämmelsen om enhetlig hundskatt emanerar från en tid då den kommunala indelningen var annorlunda. Bl. a. sammanföll gränsen mellan tätorter och landsbygd något så när med den administrativa indelningen i städer och landsförsamlingar. Genom kommunreformen 1952 och i anslutning till senare inträffade förändringar i den kommunala indelningen och ytterligare aktuella kommunsammanslagningar har läget blivit annorlunda.

För många hundägare inom tidigare existerande landskommuner, vilka nu upphört genom sammanslagning med städer, framstår det som synnerligen obilligt att de inom sin glesbygd skall betala samma hundskatt som hundägare inom den egentliga tätorten. Hundägarens behov av hund är oftast större i bebyggelse av landsortskaraktär, och samhällets olägenheter av hundarna är där också betydligt mindre än i tätorter. Mycket talar därför för en omläggning av hundskatten med differentiering efter hundens användning och med beaktande av bostadsplatsen.

Till stöd för yrkandet i *motionerna I: 572* och *II: 743* åberopar motionärerna, att den ökade brottligheten i vårt land även kommit att drabba åldringarna, och anför. En hund erbjuder förutom gott sällskap även viss trygghet för gamla människor mot opåräknade överfall. Det är ett samhällsintresse, att pensionärerna får den trygghet som det kan innebära att ha en

hund. Det är dock förenat med stora kostnader att hålla en sådan. Förutom de dryga matkostnaderna har pensionärerna även att erlægga hundskatt till kommunen.

Även om fastställandet av hundskattens storlek inom vissa gränser är en kommunal angelägenhet, synes dock gällande lagstiftning omöjliggöra för kommun att helt eller delvis medge befrielse från erläggande av hundskatt. En sådan möjlighet bör skapas.

Utskottet

I förordningen den 17 maj 1923 angående skatt för hundar stadgas bl. a. att sådan skatt årligen skall erläggas till kommunen för varje hund med undantag för vissa särskilt angivna kategorier, exempelvis hundar för renskötseln, ledarhundar för blinda och vissa hundar inom försvaret. Kommunen skall bestämma skatten lika för varje hund samt till lägst 10 och högst 75 kr. om året. Influtna skattemedel får användas för kommunens behov på sätt som kommunen bestämmer. Under år 1964 inflöt i hela riket ca 12,7 milj. kr. i hundskatt för omkring 360 000 hundar.

I motionerna I: 312 och II: 421 hemställer motionärerna om lagstiftning i syfte att medge kommunen rätt att differentiera hundskatten efter hundens användning och med beaktande av bostadsplatsen. Till stöd härför åberopas huvudsakligen att städerna genom inkorporering fått rena landsbygdsområden inom sina administrativa områden och att den i städerna vanligtvis höga hundskatten i sådana områden ter sig omotiverad och orättvis, eftersom kommunernas kostnader för hundar är större inom tätbebyggda områden än på landsbygden. I motionerna I: 572 och II: 743 yrkas sådan ändring i hundskatteförordningen, att kommunerna medges rätt att nedsätta skattebeloppet för hund, som tillhör pensionär. Enligt motionärerna är det ett samhällsintresse, att pensionärerna får den trygghet som det kan innebära att ha hund.

Utskottet vill först framhålla, att hundskattens maximibelopp utgör endast 75 kr. per år och att den genomsnittliga utdebiteringen stannar vid ca 40 kr. Hundskatten får därför anses vara låg i förhållande till övriga kostnader för en hund. I den mån pensionärer behöver hund men har svårigheter att bestrida kostnaderna härför, kan behovet således endast delvis tillgodoses genom en sänkning av hundskatten. Med hänsyn till pensionärernas växlande ekonomiska förhållanden förutsätter en sådan åtgärd att skattebefrielsen behovsprövas. Det administrativa merarbete, som därigenom skulle uppkomma, står enligt utskottets mening inte i rimlig proportion till värdet av skattelättnaden.

Beträffande de fall, där en tätortskommun inkorporerat landsbygdsområden, kan det visserligen vara riktigt, att kommunens kostnader för hundar

i någon mån kan variera från område till område. Utgifterna för en kommuns olika områden torde emellertid skilja sig i mer väsentliga hänseenden än beträffande hundarna. Kommunalskatten utgår emellertid med enhetliga belopp. En differentiering av hundskatten skulle alltså strida mot gängse principer för kommunal utdebitering. Det förtjänar också framhållas att den inkorporerande tätortskommunen har möjlighet att i viss mån tillgodose landsbygdsområdenas intressen genom att sänka skatten, vilket skett i vissa fall.

Utskottet vill slutligen också erinra om att registrering, debitering och uppbörd medför utgifter för kommunerna redan vid hundskattens nuvarande utformning. Vid en skattedifferentiering eller en behovsprövad skattebefrielse skulle förfarandet försvåras och kommunernas kostnader stiga.

Med det anförda avstyrker utskottet bifall till motionerna.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa, att följande motioner, nämligen

1) de likalydande motionerna I: 312 av herr Blomquist m. fl. samt II: 421 av herrar Regnéll och Rubin om differentiering av hundskatt, ävensom

2) de likalydande motionerna I: 572 av fru Elvy Olsson och II: 743 av herr Westberg om befrielse för pensionärer från hundskatt,

icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 16 mars 1967

På bevillningsutskottets vägnar:

JOHN ERICSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar John Ericsson, Einar Eriksson, Tage Johansson, Enarsson, Erik Filip Petersson, Paul Jansson, Ottosson, Tistad, Stadling och Mattsson; samt

från andra kammaren: herrar Magnusson i Borås, Brandt, Asp, Andersson i Essvik, Eriksson i Bäckmora, Forsberg, Carlsson i Västerås, Dahlgren och Öhvall.